

Inka Doležalová

PRAHA
NA
VLNÁCH
VĚKŮ

PRAGO/LINE

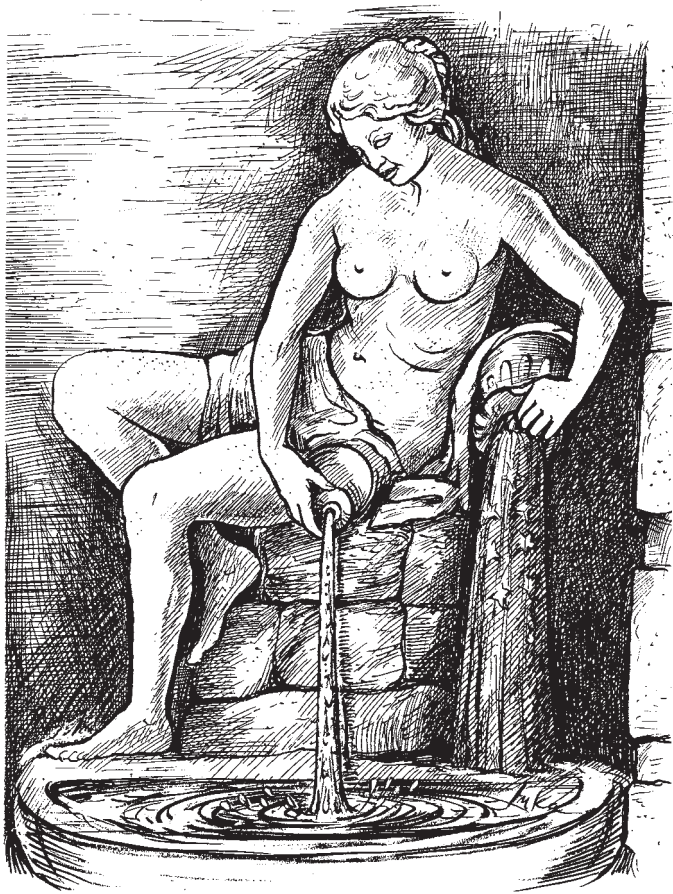
© Nakladatelství Jindřich Kraus - PRAGOLINE, 2013

© Inka Delevová, 2013

Inka Delevová

PRAHA NA VLNÁCH VĚKŮ

Svojí dceři Dianě, rodině, přátelům
a všem mým čtenářům,

slova plynou jakoby sama – bez mého přičinění, když píšu tuto knihu „Praha na vlnách věků“. Rozjímám nad mnoha místy a myslím na vás, kteří jste mi obzvlášť drazí, i na vás, které jsem v životě potkala i nepotkala, kteří jste tudy procházeli či neprocházeli, neboť tou dobou jste byli nebo právě jste na místech jiných...

Bez těch setkání, která nás nějakým způsobem ovlivňují a formují, byl by náš život jako nerozvitá květina.

Existují křížovatky osudů, ale i pouhé epizody, nebo dokonce jen jakési imaginární vjemy, ale to vše nás posunuje dál... A je to jako vůně, jako píseň, jako plynoucí řeka...jako bezbřehá touha, která nás unáší plavoucí i topící se, šťastné i zoufalé, vděčné i proklínající...

Tak naše životy nadnáší a zmítá na svých vlnách, jednou dolů, jednou nahoru po celé věky. A je to zázrak, že se v tom zmatku podaří něco vytvořit, vymyslet, postavit – třeba tak krásné město, jakým je Praha!

Alespoň nepatrnou krůpěj všeho toho snažení a dění, přála jsem si zachytit právě pro vás.

Pár slov úvodem:

Nevím, co Ince předurčily sudičky, ale určitě ji obdarovaly mimořádným viděním toho, co nám mnohým je téměř neviditelné.

Kreslila a kreslí, stejně jako psala a píše. Inka má blízko k poezii. Lehký rým jde Ince stejně lehce jako jako její kresby. Oba útvary se snoubí a vytvářejí jeden nedílný celek.

Dnes ví, že jí zcela učarovala Praha na vlnách věků. Vltava, po staletí závodící s časem se jí stala ohromnou inspirací. Zachycovala ji slovem a kresbou. Dostatečně po svém.

Vytvořila velké básnické dílo. Řekl bych, že dokonce monumentální. Vylouplo se z řady jiných drobných sbírek a básnických skladeb. Předběhla autory i čas.

Zachytila Prahu v jejích nezadržitelných proměnách - historických i uměleckých. Vytvořila básnickou skladbu se zvonitými rýmy, která - jako by po proudu - zachycuje „Vltavu plynoucí časem, v toku svém úzkém, v jezer šíří, temnotou nocí, dnů svých jasem“. Někdy s máchovskou náladou a jindy se seifertovskou zpěvností nám připomíná Libuši, kněžnu s darem fantazie, Šemíka z Neumětela a Vyšehradské skály, filozofa Konstantina a biskupa Metoděje, oslepeného knížete Rostislava a tak dál... přes jednotlivá staletí až do dnešních chvil.

Tato zcela ojedinělá básnická skladba je nádherným hymnem na tu dějinami bohatou Prahu s její neodmyslitelnou Vltavou a Bedřichem Smetanou. Prahu se střídajícími slohy a událostmi. Od Keltů až po den, kdy Hillary Clintonová byla na návštěvě v pražské katedrále. Praha, která se chlubí nejen Janem Nerudou a domem U dvou slunců, Prahou, která má svého magistra Kellyho... Inka slovem i obrazem dokonale zachycuje lucernami nasvícený Karlův most, Faustův dům, chrám sv. Ignáce a dokonce Salmovskou ulici, kde je proslavená Literární kavárna, ke které má Inka tolik blízko. Tam také poprvé četla z tohoto svého rukopisu. Byla to jakási předpremiéra a já jsem rád, že jsem byl u této slavnostní chvíle.

Inka je mimořádně bohatá. Má několik mužů. A od každé má mimořádný talent. Ještě štěstí pro ni i pro nás, že takové bohatství nelze vytulovat.

Vrátá Ebr
obdivovatel Inky a její tvorby

Kapky se slily do pramene,
jak vteřiny do řádu věků...
Hle! Jedna krůpěj ke krůpěji
a za chvíli tu máme řeku...

Dva potůčky se stekly hravě,
jak stuhy poztráčené v trávě.
Tu bystrým tokem v jedno splynou,
pak rozkošně se k sobě vinou
a dál si razí svoji cestu,
z lesů, luk, polí,
z města k městu...

Hradů a zámků siluety
tyčí se nad tou smělou řekou,
však její proudy dále tekou,
hledaje dálné, cizí světy,
až se pak ve svém chvatu vnoří
v modravou náruč slaných moří...

Posvátných stromů temné stíny,
navždy se vtiskly do hladiny
a tichá píseň vlahých jiter
rozechví jako struny citer
třpytivé vlnky, které v kole
točí se nahore i dole...
Tu podplouvají, v chvíli příští
se vzduchem perlí
s vodní tříští...

Tak Vltava si plyne časem,
v toku svém úzkém, v jezer šíři,
temnotou nocí, dnů svých jasem,
a bez ustání kamsi míří...

Ach Vltavo! Tvá symfonie
navěky znít nám bude v duši
i kdybychom snad byli hluší...
To odkaz Smetanův v nás žije!

A taky myslím na Libuši,
na kněžnu s darem fantazie,
jak slova plynula jí ze rtů,
pro hrdost Slovanů i Keltů,
pro srdce jejich, cíl i snahu,
když v proroctví uzřela Prahu...

Toť vize! Svaté vytržení,
uvidět město, které není,
které však jednou slávou předčí
i mnohá jiná města - větší...
a jeho věhlas, sláva
se dotknou samých hvězd
a skvít se bude, vzkvétat,
jak vzácná ratolest...

Co kněžna pravila,
to lid si šeptal v duchu...
Od ucha k uchu
nesla se ta zvěst.

Staletí vítr svoji píseň zpívá!
Úbočí stromy protkaná a divá,
ostře a prudce svažují se k řece...

A přece!

Od řeky zpátky výš a výš,
skaliska strmí v nadoblačnou říš...

Skaliska ano, ne však hory!
Ve větru šumí temné bory
a po lučinách volně vody zurčí,
plynou jak roky, jež nám osud určí...

Tak Vltava se rozlévá a stáčí,
jak korytem svým závod s časem běží,
ještě i břehy pohladit si stačí,
z dalekých Brd, nadechnout vůni svěží,
tu tajemnou a hořkou vůni chvojí...
Za Zbraslaví pak s Beroučkou se spojí.

I stébla trav i hustý, bujný jetel,
skupinky stromů sledují ji z dáli...
Tam někde cválal Šemík z Neumětel,
aby pak skočil z Vyšehradské skály!

Ozvěnou dávno utichla změť hlasů...
Vnímání světa, prostoru i času
bylo vždy jiné, jiný právní řád!
Systémy hodnot nelze spočítat...

Jakoby osud vsadil na hvězdy
a trumfy nahodile do hry byly dány;
útoky Germánů a Hunů nájezdy
i domov pro Slované
a římská vzdělanost
a mnohé dohady,
muslimské expanze
i keltské obřady...

V soumraku pohanů,
hned po Sámově říši,
křesťanské slunce
vyšlo na oblohu...

Solunští bratři cyrilicí píší,
poselství jejich
v byzantském je slohu!

Tak, jako mizí stín,
když paprsky se sejdou,
na scénu vejdou
a měří jeho děj,
filosof Konstantin
a biskup Metoděj...

Ta vzácná mise
nových věrozvěstů,
z hlubiny víry
i vzdělanosti tajů,
do jiných dimenzí
nám otevřela cestu.

A jejich učení
hned od města šlo k městu,
kol bůžků obětních
i posvátných kdys hájů...

A kníže Rostislav
hned honosně je vítá,
s poctou a vážností
a plný dojetí...

Později oslepen
ve franckém zajetí
modlí se za svůj kraj
a žalný pohled skýtá...

Maďaři Bulhary vtlačili za Dunaj,
při mnohých roztržkách
své řešili si vády,
zatímco Bořivoj
se v Čechách ujal vlády...

Přemysl Bořivoj -
slovanský český kníže!
Z Levého Hradce
přenesl svůj vliv

A tak k onomu datu,
jak řečeno též níže,
Praha se stala tím,
čím měla být už dřív
sídelním městem -
centrem svého státu!

